

JÓ SZÍVVEL AJÁNLOM

Időnként fontos volna minden művelődésszervező (programszervező) kolléga figyelmét olyan dolgokra is ráirányítani, amelyek bizony – a mindennapos rohanásban – kívül esnek a szokásos látószögeken.

Minden városi művelődési intézményben, de talán nagyobb községekben is rendszeresen szerveznek gyerekszínházi előadásokat, bérletben vagy csupán alkalmasszerűen. Anélkül, hogy megsértenénk a színházi csoportok azon részét, amelyek éppen ilyen előadásokból élnek, meg kell említenünk, hogy ezek általában gyengébb, rutinból készült előadások, amelyek tartalmilag és a megvalósítás színvonalát tekintve is sokszor fáradtabb hangvételt mutatnak (tisztelet a kivételnek). Ezzel az a baj, hogy a gyerekközönség, amely nagyon fogékony közeg (és ha belegondolunk, a XXI. században születettek alkotják), első színházi élményei között olyan előadásokkal találkozhat, amelyek régi, elavult színházi metodikával készültek. Egy két évvel ezelőtti felmérés-szelvényről nyilvánvaló, hogy a művelődési házak kínálatában szereplő színházi előadások meglehetősen szűk spektrumúak. Azt is mondhatnánk, hogy legtöbbször a piacot uraló néhány „vándor”-társulat ajánlatából válogatják a meghívandó előadásokat. Természetesen ismeretek a problémák; nagy a színházterem, bevételt kell termelni, 200–300 gyereknek (ne adj’isten még többnek!) egyszerre kell játszani, s erre nem minden színház képes. Valljuk be, nem véletlenül. És mennyivel egyszerűbb mindenkit becsodítani egy nagy terembe... Pedig a gyerekek számára még a sokkal kisebb helyiségek intímabb tere a megfelelő, a számukra ajánlott előadásoknak különleges gondossággal kell készülniük.

Csak hogy nem könnyű ezeket a „más” előadásokat megtalálni. A művelődésszervezőknek megvannak a „paneljeik”, örökölt vagy másnak már bevált társulatok, akik amúgy is folytonosan rendkívüli ajánlatokkal ostromolják az óvodákat, iskolákat, művelődési intézményeket, önkormányzatokat, és ki tudja még, kit. A legtöbb igényes produkció ráadásul technikailag is igényes, több beépítési idő kell hozzá, s nem lehet zsinórban játszani belőle, napi négyet – ami pedig kifizetődőbb.

És többnyire nem lehet a szülőknek, a kisgyerekeknek és a tinédzsereknek egyaránt jó előadásokat fellelni és megfizetni.

Arról nem is beszélve, hogy milyen alapon várhatja el bárki egy közművelődési szakembertől, hogy pedagógiai és színház-esztétikai szempontok szerint mérlegeljen? A közönségszervezési kérdésekről még nem is szoltunk. Mert az sem egyszerű. Ezeket a problémákat a művelődésszervezői/andragógiai képzés alig érinti – gyanítom, színház-esztétikai ismereteket véletlenül sem kapnak. (Az MMIKL Művészeti Programok Főosztályán elkészült egy ilyen feladatokat segítő képzés, akkreditáltattuk, de eddig még nem sikerült elindítani. Pedig a problémahalmaz jelzi, hogy szükség volna rá.)

Hogyan segíthetnénk addig is eligazodni a kollégáknak, vagy csak biztos támpontokat adni a számukra, amíg kicsit letisztul a piac? Először is higgyék el a kedves kollegák, hogy a gyerekelőadások kérdése különösen nagy és nehéz feladat, és érdemes mérlegelni, valamint megpróbálni ellenállni a kényszernek: sok néző, olcsó előadás, bevétel. Még akkor is a jobbra kell törekedni a jövő színházi közönsége érdekében, ha ez nem egyszerű.

Bizonyára sokan hallottak a budapesti Marczibányi téri Művelődési Központban megrendezett 6. Gyermekszínházi Szemléről. (A rendezvény a Marczy „édes gyereke”, a „gyerekszínházak háza” nagy projekt része.)

A nagy sikerrel megrendezett programban szereplő előadásokon túl, a Szemletanács ajánlása alapján még közel harminc előadás bekerült abba az ajánlófüzetbe, amelyet a közművelődési szakemberek, gyermekszínházi előadásokat meghívók figyelmébe ajánlanak a szervezők. A több mint 50 értékes produkció, amelyet meghívásra, megnevezésre javasolnak, az utaztatható, ugyanakkor magas színvonalú gyermekeknek szóló előadásokat prezentálja. Nem ez az első alkalom, hogy megjelent ilyen összefoglalás, de ha lehet, ez még szebb, tartalmasabb és izgalmasabb, mint elődei. A vonzó kiállítású ajánlófüzet a Marczibányi téri Művelődési Központnak köszönhető (no meg a támogatóknak is, természetesen), s a *Tintakő* szakmai

könyvesboltban hozzáférhető. Aki teheti, szerezzé be (ingyenes.)

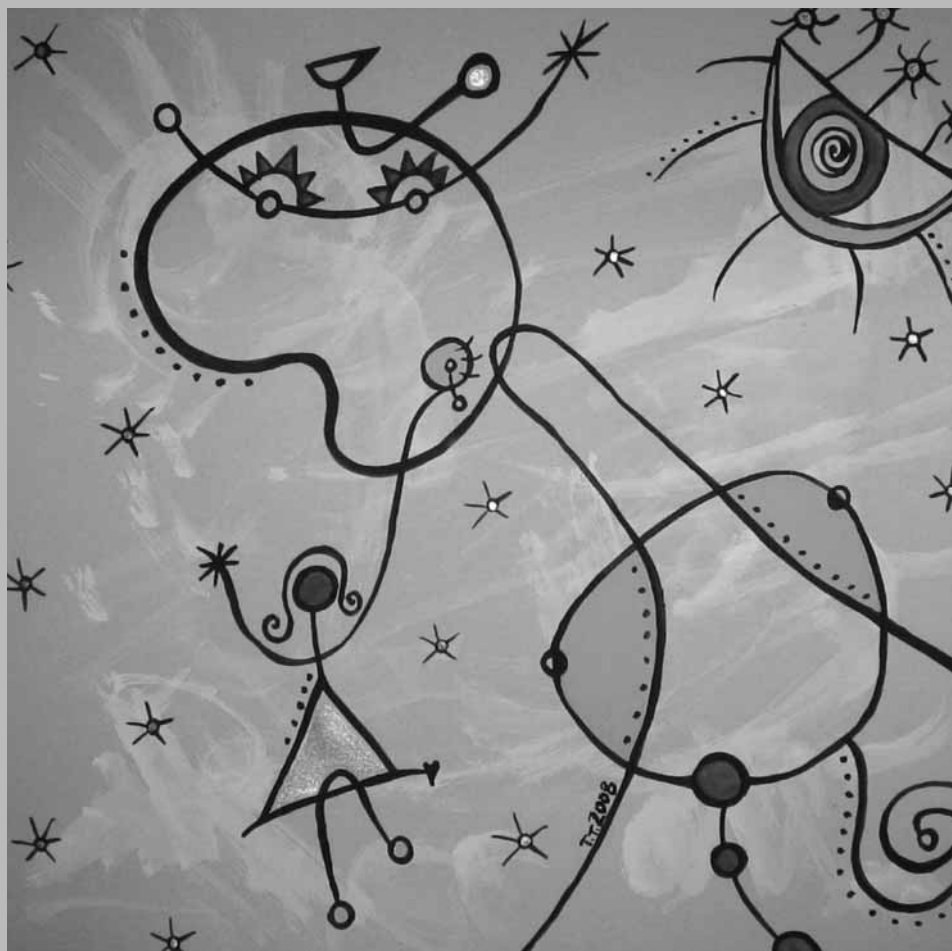
A füzet nagyon praktikus információkat tartalmaz az előadásokról, kezdve az alkotók elérhetőségeitől, a kis nézők ajánlott életkorától, az előadás technikai igényein, feltételeinek ismertetésén, időtartamán át a rövid tartalmi leírásig. Az előadások egy-két kőszínházi vagy bábszínházi társulat, illetve többnyire kis létszámú, fiatal színházi csapatok alkotásai, amelyek sok kísérletet, izgalmas és újszerű színházi nyelvet alkalmaznak. Találunk közöttük határon túli társulatokat is.

Az érdeklődők figyelmébe ajánlom, hogy a Gyermekszínházi Szemle előadásairól s az eseményről megtekinthetnek különféle plusz információkat a www.marczi.hu illetve a www.gyerekszinhaz.hu oldalakon, utóbbin bőséges

képanyaggal. Nem mulaszthatom el, hogy külön gratuláljak utóbbi oldal főszerkesztőjének, Takács Verának, aki a Szemle alkalmából *Fehér Holló* színikritikusi díjat kapott, mint az előző évben a legtöbb gyerekszínházi előadást látó, értékelő kritikus. Az általa szerkesztett oldal rendkívül izgalmas, többek között friss információkat, kritikákat is találhatunk rajta – jómagam mindig élvezettel olvasom például Gabnai Katalin írásait, szintén gyerekszínházi előadásokról. Tájékozódásnak és olvasmányoknak egyaránt hasznos.

A könyvet is, a honlapokat is ajánlom az érdeklődők figyelmébe.

(Nézz egy nagyot! A 6. Gyermek- és Ifjúsági Színházi Szemle meghívására, megtekintésre ajánlott előadásai. Marczibányi téri Művelődési Központ, Bp., 2011.)

Csermák-Tóth Tímea